

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หน่วยงานต่าง ๆ ถูกจัดตั้งขึ้นมาด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เช่น หน่วยงานธุรกิจมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร หน่วยงานภาครัฐมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการแก่ประชาชน เป็นต้น เมื่อหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ได้ดำเนินงานมาครบรอบระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปมักจะกำหนดรอบระยะเวลาเท่ากับ 12 เดือน ถ้าเป็นหน่วยงานภาครัฐ การกำหนดรอบระยะเวลาจะเป็นไปตามปีงบประมาณ คือ เริ่มต้นวันที่ 1 ตุลาคม และสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป หน่วยงานก็จะต้องจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน การรายงานผลการปฏิบัติงานดังกล่าวจะแสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในทุกด้าน เช่น ความสำเร็จของงาน การใช้จ่ายตามงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านั้นเป็นข้อมูลที่ได้มาจากขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล และประมวลผลข้อมูลอย่างเป็นระบบ เรียกว่าระบบบัญชี ระบบบัญชีเป็นระบบงานที่เก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินจากหน่วยงาน เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน รายได้ ค่าใช้จ่าย และอื่น ๆ เพื่อนำมาสรุป และนำเสนอผลการดำเนินงานให้ผู้ที่มีส่วนร่วมหรือผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของหน่วยงาน

ข้อมูลทางการเงินที่ได้จากระบบบัญชี เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารหน่วยงาน ผู้บริหารต้องทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการรายงานผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้ตามแผนงานหรือไม่ รวมทั้งช่วยในการประเมินผลการบริหารงาน และยังสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนงานในอนาคต กล่าวคือ ถ้าหน่วยงานมีระบบบัญชีที่ให้ความมั่นใจได้ว่าจะทำให้สามารถจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินที่เกิดขึ้น และนำเสนอเป็นรายงานได้อย่างถูกต้องแล้ว ก็จะช่วยให้ผู้บริหารควบคุมดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เป็นหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ว่าด้วย การจัดตั้งองค์กรในกำกับมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2550 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสร้างนักศึกษา อาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัย และบุคคลทั่วไปที่มีศักยภาพและมีความสนใจได้เข้าร่วมในกิจกรรมของศูนย์บ่มเพาะ เพื่อพัฒนาเป็นผู้ประกอบการใหม่
2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นำผลการวิจัยและงานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยมาใช้ประกอบการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการใหม่

3. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ และศักยภาพของผู้ประกอบการใหม่ที่เข้าร่วมโครงการให้สามารถแข่งขัน และประกอบกิจการได้ด้วยความมั่นคงและมีความยุติธรรม

การดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในปี 2550 พบว่าการดำเนินงานมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในเรื่องระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ทำให้การปฏิบัติงานของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเกิดความล่าช้า (ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ, 2550: 22) และจากรายงานงบทดลอง และงบกำไรขาดทุนของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ ณ วันที่ 30 กันยายน 2551 พบว่าไม่สามารถรายงานข้อมูลทางการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน (ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ, 2551: 23-24) และจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ ทำให้ทราบว่าศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ ไม่มีการวางระบบบัญชีและไม่ได้มีการบันทึกบัญชีมาตั้งแต่เริ่มตั้งศูนย์ฯ จึงทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลดังกล่าว มาจัดทำเป็นรายงานข้อมูลทางการเงินได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อใช้สำหรับการจัดทำบัญชีของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ซึ่งจะทำให้ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจมีการรายงานข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้อง ทันเวลา และเชื่อถือได้ ส่งผลให้การดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี และมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาด้านการจัดทำบัญชีของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. เพื่อพัฒนาระบบบัญชีศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ขอบเขตของการวิจัย

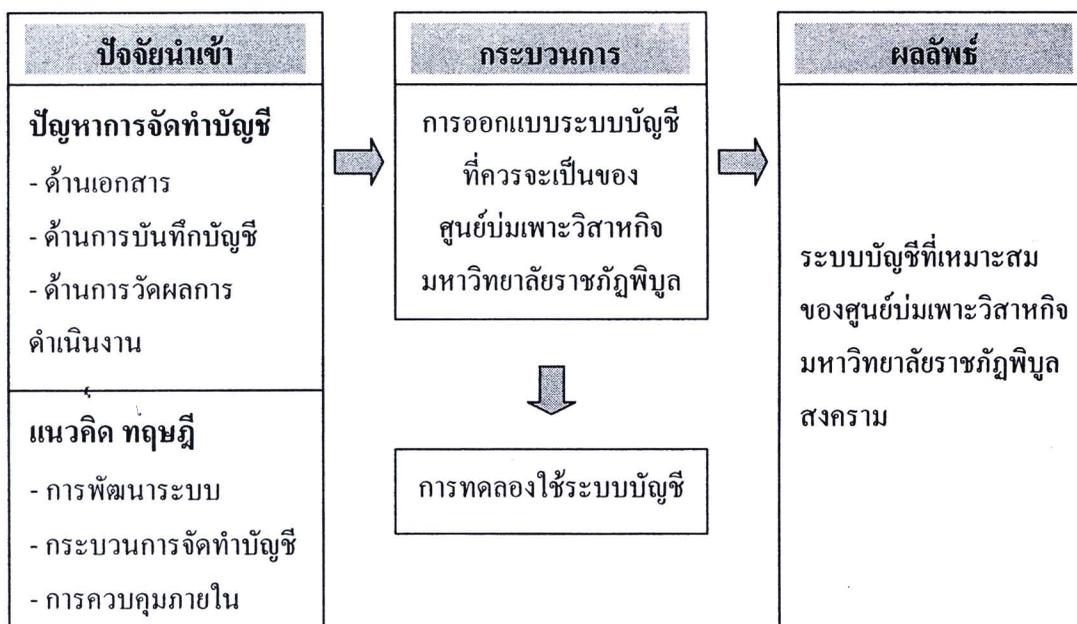
ในการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยเป็น 2 ด้าน คือ

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่

1. ศึกษาสภาพปัญหาด้านการบัญชีของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
  2. พัฒนาระบบบัญชีที่เหมาะสมกับศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่
ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการทำวิจัยแบบ System Approach โดยสามารถแสดงเป็นภาพกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

ระบบบัญชี หมายถึง ระบบงานที่เก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรมทางการเงินและรายการค้าต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปแบบของแบบฟอร์มและเอกสารทางธุรกิจ เพื่อนำมาสรุปและประมวลผล จัดเก็บ เปลี่ยนรูป และแจกจ่ายข้อมูลนั้นให้แก่ผู้ใช้ข้อมูลประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้น ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุขุม โปธิสวัสดิ์, 2549 :1)

ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ ในที่นี้หมายถึง ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จัดเป็นหน่วยงานที่มีรูปแบบการสร้างผู้ประกอบการใหม่ที่มีการดูแลอย่างใกล้ชิด และให้บริการปรึกษาแนะนำในลักษณะของที่เลี้ยงทางธุรกิจที่จะคอยดูแลผู้ประกอบการใหม่ เพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ธุรกิจที่อยู่ในระยะก่อตั้งกิจการ ให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืนต่อไป โดยอาศัยการแนะนำอย่างใกล้ชิด ทั้งจากทีมที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์จริง การสร้างเครือข่ายระหว่างสมาชิกด้วยกัน การแบ่งปันประสบการณ์การทำธุรกิจระหว่างสมาชิก ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจจะเป็นแหล่งศูนย์รวมความรู้ในการจัดทำธุรกิจ และเป็นการช่วยลดต้นทุนในกระบวนการจัดตั้งกิจการ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดสำหรับธุรกิจใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ระบบบัญชีที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการเงิน และบัญชีของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามให้มีประสิทธิภาพ